

UDENRIGSMINISTERIET

Den . december 2007.

Spørgsmål nr. 5 af 10.
december 2007 (omtryk den
14. december 2007) fra
Folketingets Europaudvalg til
udviklingsministeren.

Udvalget udbeder sig ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

KOM (2007) 0717

Forslag til Rådets forordning om anvendelse af de ordninger for varer med oprindelse i bestemte lande i gruppen af stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS), der er fastlagt i aftaler om indgåelse af økonomiske partnerskabsaftaler eller i aftaler, som fører til indgåelse af økonomiske partnerskabsaftaler.

Spørgsmål 5:

”Ministeren bedes – som lovet på europaudvalgsmødet den 7. december 2007 – sende udvalget en vurdering af konklusionerne i rapporten om EPA-aftalerne fra DIIS/FØI (”EU-ACP Economic Partnership Agreements (EPAs). Institutional and Substantive Issues”) herunder en vurdering af betydningen af den seneste udvikling på området.”

Svar:

I forbindelse med forhandlingerne om indgåelse af økonomiske partnerskabsaftaler mellem EU og AVS-landene er begge parter - og tredjeparter - fremkommet med forslag, hvis konsekvenser for AVS-landenes respektive økonomier er uklare eller omdiskuterede. Under forhandlingerne om folketingsvedtagelse V 41 af 24. januar 2007 i forbindelse med forespørgselsdebat F 24 om EU's handelspolitik blev der udtrykt ønske om at iværksætte analyser af disse forhold. Kort derefter traf jeg beslutning om at iværksætte en udredning af de mulige økonomiske konsekvenser for AVS-landene i forbindelse med indgåelse af EPA-aftaler.

Da der allerede forelå en stor mængde analyser udarbejdet af universitetsinstitutioner, NGO'er, tænketanke m.v., blev det vurderet hensigtsmæssigt at udarbejde en oversigt over relevante eksisterende redegørelser. Udredningens overordnede formål skulle være at skabe overblik over de internationale analyser af forskellige EPA-scenariers konsekvenser for AVS-landene, for herigennem at bidrage til grundlaget for de politiske og administrative beslutninger, der måtte træffes i forbindelse med færdigforhandlingen af de økonomiske partnerskabsaftaler.

Fødevarøkonomisk Institut (FØI) og Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS) blev anmodet om at udarbejde udredningen.

Fødevarøkonomisk Institut og Dansk Institut for Internationale Studier har færdiggjort studiet, som er lagt ud på de to institutters hjemmeside. Der er tale om to separate dele. En udarbejdet af hvert institut, men med et fælles forord. Der er dog ingen fælles generel konklusion.

I rapportens første del redegør Fødevarøkonomisk Institut på basis af 14 offentliggjorte artikler for beregnede skøn over mulige økonomiske konsekvenser af EPA aftalerne. Betydelige svagheder/usikkerhedsmomenter er knyttet til alle sådanne undersøgelser. FØI finder imidlertid, at generelle ligevægtsmodeller overordnet set giver mere troværdige resultater end partielle ligevægtsmodeller. Af de to nærmere beskrevne undersøgelser, der baserer sig på den førstnævnte modeltype, tillægger FØI en undersøgelse fra 2006, foretaget af Perez, størst troværdighed i forhold til det andet mindre omfangsrige studie af Cernat, Onguglo og Ito fra 2007. Ud fra en antagelse om samtidig/parallel handelsliberalisering, hvor alle AVS-landene yder gensidighed for 80% af importen fra EU, skønner Perez, at de 78 AVS-lande ved indgåelse af en EPA-aftale vil opleve et fald i bruttonationalproduktet (BNP) på US\$ 180 mio. Perez foretager også en mere teoretisk opgørelse af de samlede velfærdskonsekvenser for AVS-landene og skønner en forringelse af velfærden på godt \$ 850 mio. Hvad angår EU, skønner Perez, at der vil opnås en forøgelse af hhv. BNP og velfærd på ca. \$ 70 mio. og \$ 1,6 mia. I modsætning hertil har man i det andet studie regnet sig frem til, at der ikke vil være velfærdstab, men derimod velfærdsgevinster på hhv. ca. \$ 525 mio., \$ 145 mio. og \$ 95 mio. for SADC-området i det sydlige Afrika samt AVS-regionerne i Vestindien og Stillehavet.

Som det fremgår af forordet til rapporten, så er kun få elementer i de seneste forhandlingsudspil fra EU i EPA forhandlingerne siden maj måned 2007 omtalt i rapporten, da der kun refereres artikler offentliggjort indtil september måned 2007. Det kan forrykke relevansen af disse skøn. Således er der ikke taget stilling til konsekvenserne af EU's tilbud fra maj måned 2007 til alle AVS-lande, der indgår i en EPA-aftale om told- og kvotefri markedsadgang til EU for alt undtagen våben, dog med overgangsordninger for ris og sukker, tillige med nærmere bestemte forbedringer af oprindelsesreglerne for at opnå denne markedsadgang. Der er heller ikke taget stilling til de lange overgangsordninger på op til 15-25 år for afvikling af AVS-landenes told på særligt følsomme varer overfor eksport fra EU og til hvilke varer, der friholdes fra toldafvikling. Hertil kommer, at en række mindst udviklede AVS-lande ikke har indgået en EPA-aftale, men forbliver omfattet af "Alt undtagen våben" toldpræferencerne og dermed ikke skal åbne deres markeder og afvikle told i forhold til EU. I beregningerne i en del af de refererede artikler går der ud fra, at liberaliseringen i AVS-landene skulle ske straks og i visse tilfælde ikke kun med ca. 80 – 90 % men fuldstændigt.

Der pågår stadig forhandlinger, og der foreligger derfor ikke nye mere opdaterede oplysninger om tabte toldindtægter og skønnede eksportgevinster. Når resultatet af EPA-varehandelsforhandlingerne kommer mere klart til udtryk umiddelbart inden årsskiftet 2007/08, vil der være et bedre grundlag for måling af aftalernes økonomiske effekt.

2. del af rapporten er udarbejdet af Dansk Institut for Internationale Studier. Her gennemgås, på basis af relevante foreliggende offentliggjorte artikler, juridiske og institutionelle spørgsmål i relation til AVS-EU handelsaftaler og regionale AVS-aftaler, herunder forholdet til WTO og særlige emner, der indgår i forhandlingerne (bl.a. oprindelsesregler, sikkerhedsklausuler, der kan anvendes i tilfælde af markedsforvriddende eksport, sanitære og fytosanitære (planterelaterede) standarder samt handel og udvikling). Også disse forhold vil blive mere nøjagtig belyst, når forordningen om markedsadgang i EU for visse AVS-lande træder i kraft den 1. januar 2008.